

SİRKÜLER

Sirküler No : 2016-43

Sirküler Tarihi : 05.05.2016

Konu : Doğrudan Yabancı Yatırımlar Hakkında Kanun ve Yönetmelikte Yapılan Belirlemelere İlişkin Hatırlatma

17.06.2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu kapsamına giren şirket, şube ve irtibat bürolarının **2015** yılı faaliyetleri ile ilgili bilgileri, yönetmelik ekinde yer alan formlardan kendileri ile ilgili olanı doldurmak suretiyle (irtibat büroları, harcamalarının yurt dışından gönderilen dövizlerle karşılandığını gösterir belgeleri de ekleyerek), en geç **31.05.2016** tarihine kadar Ekonomi Bakanlığı'na veya Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'ne göndermeleri gerekmektedir.

20.08.2003 tarih ve 25205 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Doğrudan Yabancı Yatırımlar Uygulama Yönetmeliği ekinde yer alan "Doğrudan Yabancı Yatırımlar İçin Faaliyet Bilgi Formu" için yönetmelikte bildirim zamanı "yıllık bazda ve en geç mayıs ayı sonuna kadar" şeklinde tespit edilmiştir. Söz konusu form yıllık hesap dönemine ait bilanço ve gelir tablosu da eklenmek suretiyle bazı bilgileri beyan edildiği bir belgedir. **Özel hesap dönemine** tabi mükellefler Ek-1 formuna en son hazırlamış oldukları özel hesap dönemine ait yıllık bilanço ve gelir tablolarını ekleyeceklerdir.

Konuyla ilgili açıklamalarımız aşağıda özetlenmiştir.

17.06.2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 4875 sayılı "Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu"nun 2. maddesinde "Yabancı yatırımcı" ve "Doğrudan yabancı yatırım" aşağıdaki şekilde açıklanmıştır:

"Madde 2- Bu Kanunda geçen;

a) Yabancı yatırımcı: Türkiye'de doğrudan yabancı yatırım yapan,

1)Yabancı ülkelerin vatandaşlığına sahip olan gerçek kişiler ile yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarını,

2) Yabancı ülkelerin kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişileri ve uluslar arası kuruluşları,

b) Doğrudan yabancı yatırım : Yabancı yatırımcı tarafından,

1)Yurt dışından getirilen;

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca alım satımı yapılan konvertibl para şeklinde nakit sermaye,

- Şirket menkul kıymetleri (devlet tahvilleri hariç),

- Makine ve teçhizat,

- Sınai ve fikri mülkiyet hakları,

2)Yurt içinden sağlanan;

-Yeniden yatırımda kullanılan kar, hasılat, para alacağı veya mali değeri olan yatırımla ilgili diğer haklar,

- Doğal kaynakların aranması ve çıkarılmasına ilişkin haklar,

gibi iktisadi kıymetler aracılığıyla;

i) yeni şirket kurmayı veya şube açmayı,

ii) menkul kıymet borsaları dışında hisse edinimi veya menkul kıymet borsalarından en az %10 hisse oranı ya da aynı oranda oy hakkı sağlayan edinimler yoluyla mevcut bir şirkete ortak olmayı,
c) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığı'nı, ifade eder."

20.08.2003 tarih ve 25205 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Doğrudan Yabancı Yatırımlar Uygulama Yönetmeliği"nin "şirket ve şubelerden istenecek bilgiler" başlıklı 5. Maddesinde,

"Şirket ve Şubelerden İstenecek Bilgiler

Madde 5 — a) Kanun kapsamındaki şirket ve şubeler;

- 1) Sermayelerine ve faaliyetlerine ilişkin bilgileri Yönetmelik ekinde (EK-1) yer alan "Doğrudan Yabancı Yatırımlar İçin Faaliyet Bilgi Formu" çerçevesinde yıllık bazda ve her yıl en geç Mayıs ayı sonuna kadar,
- 2) Sermaye hesabına yapılan ödemelere ilişkin bilgileri Yönetmelik ekinde (EK-2) yer alan "Doğrudan Yabancı Yatırımlar İçin Sermaye Bilgi Formu" çerçevesinde, ödemeyi takip eden 1 ay içinde,
- 3) Mevcut yerli veya yabancı ortakların kendi aralarındaki veya şirket dışındaki herhangi bir yerli veya yabancı yatırımcıya yaptıkları hisse devirlerine ilişkin bilgileri Yönetmelik ekinde (EK-3) yer alan "Doğrudan Yabancı Yatırımlar İçin Hisse Devri Bilgi Formu" çerçevesinde ve hisse devrinin gerçekleşmesini müteakip en geç 1 ay içinde,
Genel Müdürlüğe bildirirler.

b) Kanun kapsamında bulunmayan tamamen yerli sermayeli şirketler;

- 1) Şirkete yabancı bir yatırımcının iştirak etmesi veya
- 2) Şirketin yaptığı sermaye artışına şirket dışındaki bir yabancı yatırımcının iştirak etmesi suretiyle hisse devrinin gerçekleşmesi ve şirketin Kanun kapsamına girmesi halinde hisse devirlerine ilişkin bilgileri Yönetmelik ekinde (EK-3) yer alan "Doğrudan Yabancı Yatırımlar İçin Hisse Devri Bilgi Formu" çerçevesinde ve hisse devrinin gerçekleşmesini müteakip en geç 1 ay içinde Genel Müdürlüğe bildirirler."

denilmektedir.

Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu Uygulama Yönetmeliği ve ilgili ekler sirkülerimize eklenmiştir.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

KAPSAM YMM LTD. ŞTİ.

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR KANUNU UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu kapsamına giren konularda uygulanacak usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

Madde 2 — Bu Yönetmelik, 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'nun 5 inci maddesinin (b) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 — (Değişik:RG-3/7/2012-28342)

Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,
- Genel Müdürlük: Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü,
- Kanun: 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanununu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgi İsteme

Kurum ve Kuruluşlardan Alınacak İstatistikî Bilgiler

Madde 4 — (Değişik ibare:RG-3/7/2012-28342) Bakanlık; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Sermaye Piyasası Kurulu, (Değişik ibare:RG-3/7/2012-28342) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Ticaret Sicil Memurlukları başta olmak üzere, ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla yapacağı Veri Paylaşım Protokolleri veya diğer usuller çerçevesinde doğrudan yabancı yatırımlara ilişkin bilgileri temin eder.

Bu çerçevede; ilgili Ticaret Sicil Memurlukları,

- Kanun kapsamındaki şirket ve şubelerin kuruluş aşamasında ilgililerce doldurulacak "Şirket ve Şube Kuruluş Bildirim Formu ve Dilekçesi"nin bir nüshasını,
- Bu şirketlerin tescil ve ilana tabi her türlü ana sözleşme değişikliklerinin bir nüshasını,
- Bu şirketlerce ilgili Ticaret Sicil Memurluğuna iletilen "Ortaklar Listesi" veya "Hazırlanmış Cetveli"nin bir nüshasını, (Değişik ibare:RG-3/7/2012-28342) Bakanlığa gönderirler.

Şirket ve Şubelerden İstenecek Bilgiler

Madde 5 — a) Kanun kapsamındaki şirket ve şubeler;

- Sermayelerine ve faaliyetlerine ilişkin bilgileri Yönetmelik ekinde (EK-1) yer alan "Doğrudan Yabancı Yatırımlar İçin Faaliyet Bilgi Formu" çerçevesinde yıllık bazda ve her yıl en geç Mayıs ayı sonuna kadar,
- Sermaye hesabına yapılan ödemelere ilişkin bilgileri Yönetmelik ekinde (EK-2) yer alan "Doğrudan Yabancı Yatırımlar İçin Sermaye Bilgi Formu" çerçevesinde, ödemeyi takip eden 1 ay içinde,
- Mevcut yerli veya yabancı ortakların kendi aralarındaki veya şirket dışındaki herhangi bir yerli veya yabancı yatırımcıya yaptıkları hisse devirlerine ilişkin bilgileri Yönetmelik ekinde (EK-3) yer alan "Doğrudan Yabancı Yatırımlar İçin Hisse Devri Bilgi Formu" çerçevesinde ve hisse devrinin gerçekleşmesini müteakip en geç 1 ay içinde, Genel Müdürlüğe bildirirler.

b) Kanun kapsamında bulunmayan tamamen yerli sermayeli şirketler;

- Şirkete yabancı bir yatırımcının iştirak etmesi veya
- Şirketin yaptığı sermaye artışına şirket dışındaki bir yabancı yatırımcının iştirak etmesi suretiyle hisse devrinin gerçekleşmesi ve şirketin Kanun kapsamına girmesi halinde hisse devirlerine ilişkin bilgileri Yönetmelik ekinde (EK-3) yer alan "Doğrudan Yabancı Yatırımlar İçin Hisse Devri Bilgi Formu" çerçevesinde ve hisse devrinin gerçekleşmesini müteakip en geç 1 ay içinde Genel Müdürlüğe bildirirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İrtibat Büroları

İrtibat Bürosu Kuruluşu

Madde 6 — (Değişik:RG-3/7/2012-28342)

Bakanlık, yabancı ülke kanunlarına göre kurulmuş şirketlere, Türkiye'de ticari faaliyette bulunmamak kaydıyla irtibat bürosu açma izni vermeye ve bu izinlerin süresini uzatmaya yetkilidir.

Bakanlık, yeni kurulan şirketlerin Türkiye'de irtibat bürosu açma taleplerini, şirketin faaliyet konusu, sermayesi ve istihdam edilen personel sayısı gibi unsurlar çerçevesinde değerlendirerek faaliyet izninin verilmesi için şirketin kuruluşundan itibaren en az bir yıllık sürenin geçmesi koşulunu öngörebilir.

Kuruluş ve süre uzatımına ilişkin müracaatlar, istenilen bilgi/belgelerin tam ve eksiksiz olması kaydıyla, başvuru tarihinden itibaren on beş iş günü içinde sonuçlandırılır.

Yabancı şirketlerin, para ve sermaye piyasaları, sigortacılık gibi özel mevzuatı bulunan finansal alanlarda faaliyette bulunmak amacıyla irtibat bürosu açma talepleri, ilgili özel mevzuatı çerçevesinde yetkili kılınan kurum veya kuruluşlarca değerlendirilir. Bakanlık, gerekli görmesi durumunda, faaliyet göstermek için izin, lisans veya benzeri yetkiler alınması gereken diğer sektörlerde yabancı şirketlerin irtibat bürosu açma taleplerini, söz konusu izin veya lisansı veren kurum ya da kuruluşların görüşlerini alarak sonuçlandırabilir.

Müracaatta Aranacak Belgeler

Madde 7 — (Değişik:RG-3/7/2012-28342)

Türkiye'de irtibat bürosu kurmak için aşağıdaki belgelerle Bakanlığa müracaat edilir.

- Başvuru formu (EK-6),
 - İrtibat bürosu tarafından yürütülecek işlerin kapsamını ve büronun ticari faaliyet yürütmeyeceğine ilişkin taahhüdü içeren beyanname (EK-7) ve beyannameyi imzalayan yabancı şirket yetkilisinin imza yetkisini gösterir belge,
 - Yabancı şirkete ait ve ilgili Türk Konsoloslughunca veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre tasdik edilmiş Faaliyet Belgesi,
 - Yabancı şirket hakkında hazırlanmış Faaliyet Raporu veya bilanço ve gelir tablosu,
 - İrtibat bürosunun faaliyetlerini yürütmekle görevli olarak atanan kişiye/kişilere verilecek yetki belgesi,
 - İrtibat bürosunun kuruluş işlemlerinin başka bir kimse aracılığı ile yürütülmesi durumunda vekâletname.
- Başvuru belgelerinin ve irtibat bürosunun faaliyet süresi boyunca Genel Müdürlüğe sunulan belgelerin aslının ibraz edilmesi halinde, belgenin bir örneği Genel Müdürlük tarafından onaylanarak aslı başvuru sahibine iade edilir.

İrtibat Bürolarının İşleyişi Hakkında Hükümler

Madde 8 — (Değişik:RG-3/7/2012-28342)

İrtibat bürolarının faaliyet sürecinde aşağıdaki esaslar geçerlidir.

- İrtibat bürolarına ilk başvurularda, azami 3 yıl süre ile beyan edilen faaliyet kapsamında izin verilir. Faaliyet sürelerini uzatmak isteyen bürolar, faaliyet süresinin sona ermesinden önce Genel Müdürlüğe müracaat ederler.
- Genel Müdürlük süre uzatma taleplerini, büronun geçmiş yıl faaliyetleri, yabancı şirketin Türkiye'de geleceğe yönelik iş planı ve hedefleri, mevcut ve öngörülen harcama tutarı ile istihdam edilen personel sayısı çerçevesinde değerlendirerek yürütülecek faaliyetin niteliğine uygun şekilde aşağıda belirtilen sürelerle sonuçlandırabilir. Pazar araştırması veya yabancı şirketin ürünlerinin ya da hizmetlerinin tanıtımını yapmak üzere izin alan büroların faaliyet süreleri uzatılmaz.

Faaliyet	Süre (Yıl)
Temsil ve ağırlama (Yabancı şirketin sektörel kuruluşlar nezdinde ve ilgili organizasyonlarda temsil edilmesi, yabancı şirket yetkililerinin Türkiye'deki iş temaslarının koordinasyonu ve organizasyonu, bu kişilerin ofis kullanım ihtiyaçlarının karşılanması)	5
Türkiye'deki tedarikçilerin kalite ve standart açısından kontrolü, denetimi ve tedarikçi temini (Yabancı şirket adına üretim yaptırılan firmaların, yabancı şirketin kalite standartları çerçevesinde denetlenmesi, yabancı şirketin ürün ve üretici taleplerinin temini)	5
Teknik destek (Distribütörlere yönelik eğitim veya teknik destek sağlanması, tedarikçi üreticilere kalite standartlarını arttırmaları yönünde destek hizmeti sunulması)	5
Haberleşme ve bilgi aktarımı (Türkiye ile iş ilişkisi içinde bulunan yabancı şirkete iletilmek üzere piyasadaki gelişmeler, tüketici eğilimleri, rakip firmaların ve distribütörlerin satış durumları, distribütör firmanın performansı, vb. konulara ilişkin bilgilerin toplanması ve aktarılması)	5
Bölgesel yönetim merkezi (Yabancı şirketin, diğer ülkelerdeki birimlerine yönelik olarak; yatırım ve yönetim stratejilerinin oluşturulması, planlama, tanıtım, satış, satış sonrası hizmetler, marka yönetimi, finansal yönetim, teknik destek, AR-GE, dış tedarik, yeni geliştirilen ürünlerin test edilmesi, laboratuvar hizmetleri, araştırma ve analiz, çalışanların eğitimi gibi faaliyetlere ilişkin koordinasyon ve yönetim hizmeti sağlanması)	10

c) Kuruluş izni alan irtibat büroları, vergi dairesine kayıt belgesinin ve büro ile ilgili kira sözleşmesinin bir örneğini en geç 1 ay içinde Genel Müdürlüğe iletirler. Bürolar adres, büro yetkilisi/yetkilileri veya yabancı şirketin unvan değişikliklerini, değişikliğin gerçekleşmesinden itibaren en geç 1 ay içinde, yeni adresi gösterir kira sözleşmesi, yeni atanan kişiye ilişkin yetki belgesi ya da yabancı şirketin unvan değişikliğine ilişkin belge/belgeler ile birlikte Genel Müdürlüğe bildirirler.

ç) İrtibat büroları, her yıl en geç Mayıs ayı sonuna kadar, büronun geçmiş yıl faaliyetleri hakkında, bu Yönetmelik ekinde yer alan EK-4 İrtibat Bürolarının Faaliyetlerine İlişkin Bilgi Formu'nu ve ekli belgelerini Bakanlığa gönderirler. Bu formu ve ekli belgelerini göndermeyen irtibat bürolarının, süre uzatma talepleri değerlendirmeye alınmaz. Faaliyet izinleri de resen iptal edilebilir.

d) İrtibat bürolarının faaliyetlerini, mevzuata ve izinlerinde belirtilen faaliyet konusuna uygun şekilde yürütüp yürütmedikleri, resen veya ilgili kurum ve kuruluşların yazılı bildirimleri üzerine Bakanlık tarafından denetlenebilir. Yapılan denetim sonucunda, izin kapsamı dışında faaliyet gösterdikleri tespit edilen bürolara, fiilen yürütülen faaliyet için izin başvurusu yapmalarını teminen otuz gün süre verilir. Bu süre, haklı gerekçelerin varlığı halinde en fazla otuz gün daha uzatılabilir. Verilen süre sonunda başvuruda bulunmayan büroların faaliyet izni iptal edilir. Denetim sonucunda ticari faaliyet yürüttüğü tespit edilen büroların ise faaliyet izni iptal edilerek ilgili mercilere bildirilir.

e) İrtibat bürolarının faaliyetlerini sona erdirmesi durumunda kapatma işlemi için, ilgili vergi dairesinden alınacak iş bırakma-yoklama fişi Genel Müdürlüğe gönderilir. Bürolar, kapanış ve tasfiye sonucunda oluşan bakiye haricinde, transfer talebinde bulunamazlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Şirket Türleri

Madde 9 —Yabancı yatırımcıların kurabilecekleri veya iştirak edebilecekleri şirketler, Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen şirketler ile Borçlar Kanunu'nda düzenlenen adi şirketlerdir.

Adi ortaklık, konsorsiyum, iş ortaklığı, ortak girişim gibi isimler altında sözleşmeye dayalı olarak kurulan ve Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen şirketlerin belirgin niteliklerini taşımayan ortaklıklar, Kanun'un uygulanması bakımından adi şirket sayılırlar.

Yurt Dışında İkamet Eden Türk Vatandaşları

Madde 10 — Yurt dışında ikamet ettiğini çalışma veya ikamet izni ile belgeleyen Türk vatandaşları, Kanun'un uygulanması bakımından yabancı yatırımcı sayılırlar.

Bilgi Formlarında Değişiklik

Madde 11 — Bu Yönetmelik ekinde yer alan Bilgi Formlarında değişiklik yapmaya Genel Müdürlük yetkilidir.

Geçici Madde 1 — 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu, 7/6/1995 tarihli ve 95/6990 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yabancı Sermaye Çerçeve Kararı ve bu Karar Hakkında Tebliğ hükümlerine istinaden düzenlenmiş bulunan Yatırım İzin Belgeleri üzerinde işlem yapmaya; Belge kapsamındaki yatırımlar tamamlanmaya kadar ve kazanılmış haklar saklı kalmak kaydıyla, Genel Müdürlük yetkilidir.

Yürürlük

Madde 12 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13 — (Değişik:RG-3/7/2012-28342) Bu Yönetmelik hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.